

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden Május' 6-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Spanyol Ország.

A' *Madridi* újságban ezek irattak April. 12-dik napján: — Generalis *Lacy* (*Lacy*), ki a' Frantziák ellen való háboruban *Katolóniának* igen vitéz oltalmazása által magát esmeretessé tette vala, 's ki a' Királynak visszamenetele után *Barcellonában* politziai vigyázat alatt tartatott, hanem későre megnyerte vala, hogy a' *Barcellonától* nem messze lévő *Coldai* ferdőre mehessen, ezen engedelemmel (mint régebben Generalis *Porlier*, *Gallitziában*) visszaélvén, a' *Tarragonai* és *Marciai* Regementek' főbb tisztjeiknek eltsábitásába elegyítette magát; sőt, mint erőssítik, a' dolog már annyira ment vala, hogy az utóbb nevezett Regementnek egy fő tisztje, a' maga alatt lévő tiszteket valóságos rebellálásra ingerlette 's vette: 's tsak egyedül az Oberster iparkodásának lehet köszönni, hogy a' köz katonák is el nem tsábitathattak. Az alatt, míg a' lázzasztás' munkája folyt, néhány tisztek a' várnak azon kapuja előtt, melly a' tengerre nyílik, a' tartomány' fő Kapitányának szállításával általellenben, megjelenvén, azon iparkodtak, hogy az őrző Kapitányt a' magok' részire hajthassák: de szerentsétnek voltak, mivelhogy ez a' tiszt a' maga hűségében megmaradván, egygyiket azok közül, a' kik ötet eltsábitani megpróbálták, megragadta, 's letartóztatta, kinek zsebeiben bizonyos proklamátziókra is találtak, a' mellyek ily lázzasztó fel

kiáltásokon kezdődnek: *Éljen a' Constitúzió! Éljen a' Király ha ezt aláírás által megerősíti!* Legkeményebb eszközök vétettek elő a' lázzasztók ellen. Az özszeesküvésnek kiütés *Nagypéntekre* vala határoztatva, midőn a' fő Kapitányt elfogni, a' tiszti karokat eloszlatni, a' néphez proklamátziókat botsátani akartak. Generalis *Lacyt* a' tartomány' fő Kapitányává akarták kikiáltani. Az özszeesküvés' fejei voltak *Lacy* és Generálmajor *Mileme*. — *Lacyt* 16 tisztekkel egyetemben Aprilis' 11-dikén fogságra vitték. *Mileme* pedig és egy veje, a' hegyek közé futottak 's ott bujdokolnak. Generalis *Castannos* igen hűségesen viselte magát ezen környülállások között; nagy buzgóságot bizvnyított. A' tsendesség egészen helyre állott *Barcellonában*."

Jóniai egygyesült Státusok.

A' *Korfui* költött özszeesküvésről 's a' két főbb bünösöknek megítéltetéséről, melyről már egy ízben emlékeztünk, így irt Febr. 1-ső napján egy Anglus tiszt (a' *Londoni* újságokban) — „Itt ezelőtt egy héttel oly dolog történt, melynek uagy hasonlatossága van a' *Londoni* özszeesküvéshez. Az Országlószéknek besúgalltatott vala, hogy egy özszeesküvés volna munkában, melynek valami 20 gazdagabb lakosok volnának részesei. Az özszeesküvés' minémúsége úgy irattatott-le, hogy a' volna a' feltett cél, hogy a' fellegvár elfoglaltatván, az erősségek, mikor azokból az őrizeten lévő Regementkimenne, puskaapor által felvettessenek, a'

Kormányozó megöletlessék, a' sziget magát függetlennek lenni kihirdesse, 's több effélék. A' plánum a' múlt szerdán már készen vala. A' Kormányozó ekkor a' kapukat bezáratta, az elárultatott lakosoknak házaikat katonaság által körül vétette, 's a' gyanus személyeket a' kastélyba vitette, hogy haladék nélkül megítéltesse. Az ő házaik megmotóztatván, külömbkülömb irások, és plánumok találtak nállok. Minden ember azt gondolta, hogy a' bünösök még azon estve meg fognak ítéltetni. Mi már vártuk őket a' hajónkon, azt gondolván, hogy oda hozzák 's más nap reggel kivégzik őket, midőn minnyájunknak bámulására egyszer tsak azt hallottuk, hogy az egész özszeesküvés egy *Lepeniotty* nevű, ifiú Politziai Tisztviselőnek költeménye légyen, a' ki azt tsak azért gondolta-ki, hogy azon jutalmat elkaphassa, a' melly azoknak van határoztatva, a' kik valami effélet elárulnak. Az irásokat is mind maga ez az ifiú tisztviselő tsinálta vala, 's bár melly különösnek látszik is lenni, úgy el tudta azokat az elárultatott személyeknek házaikban előre rejteni, hogy tsak ezeknek elfogattatások után találtak meg. Fegyvert 's munitziót gyűjtött özsze, 's egy gyáva paraszt embert kibérlelvén, ezt az egygyik elvándorlatott személynek házá mellett leültette, 's ott puskatöltéseket készítettett általa. Átaljában elmondhatni, hogy ennél nagyobb átkozottsággal kigondolatott árulást talám soha se' hallottunk; még rokonai közzül is elvándorlat néhányakat a' gonosz ifjú, 's a' többi. — (A' gyáva gonosznak halálra lett ítéltetéséről, és arról, hogy a' halált fogságra változtatta által a' Kormányozó Lord *Maitland*, már más izben körülállásosan irtunk). —

„Mi, így végzi szavait az író, ezen szigetek' országában úgy élünk, mint ha az egész világtól elválosztva volnánk. Egészen újjá születünk, mikor Angliából tsak újságleveleket kaphatunk is.“

Nagy Britannia.

Az Angliai özszeesküvésről, mellyel az előbbeni tikkelyben a' *Korfú*i tudósító az ott szerentsésen költeménynek lenni találtatott özszeesküvést özsze hasonlítá, még most bajos itélni. Már valami két hete telt-el, hogy legközönségesebb újságleveleink így irtak vala ezen tárgyról: — „A' *Londoni* újságlevelek között, úgy mond, az olyanok, kik a' Ministerek' részén lévőekkel ellenkeznek, sőt még a' Németországiak között is azok, a' kik ezeket követik, azon iparkodnak, hogy a' közönség' szemei előtt minél jobban meggyengithessék a' *Manchesteri* özszeesküvésnek gyűlölséges minémüségét. Azt erőssítik ezek, hogy mind azok a' körülállások, mellyek ezen tárgyról kihirdettettek, nagyították 's tsak arravalók volnának, hogy azokat a' kemény eszközöket, mellyekhez a' Ministerek folyamodtak 's a' mellyekben a' Parlamentum' két háza is megegygyeztek, szükségeseknek lenni megmútathassák. Hanem, hogy tsakugyan nem a' tsupa képzelődés szüleményei voltak ezen fenyegetődző körülállások, bizonyítják az északi Angliából azolta Londonba érkezett tudósítások, mellyek azolta mind ezeken a' vidékeken szükségesekké tették a' már tudva lévő nagy előre való vigyázásbéli készüléteket 's a' többi. — (Itt ezen készüléteket is elő hordta a' tudósító, a' hova tartozott p. o. egyebek között, hogy a' politziai katonaság megszámosított által, hogy a' tsendes polgárság 's falusi nemesség fegyvert fogván magát a' belső hátorságnak oltalmazására 's a' nyúghatatlanoknak zabolán való tartatásokra önként elajánlotta 's beiratta.)

A' miket pedig ezen tárgyról a' lefolyt két hetek alatt olvastunk, többire tsak abban állottak, hogy némelly helyeken azolta is fogattattak-el némely gyanus személyek, kik közzül a' gyanusabbak *Londonba* hozattatván fogházakba zárattattak,

's a' belsődolgokra ügyelő Minister' Canckllariájában vizsgálás alá vétettek. Mi tsoda kimenetele fog az egész dolognak lenni, ezt egész nyilvánossággal még most sohol nem írják: tsak a' fogságra tétetett 's már megvizsgáltatott személlynek állapotjáról említik az itt következő legújabb környülállásokat: —“

„Erössítik, ezeket olvassuk az újabb tudósításokban, hogy a' Ministerek meghatározták volna, hogy azon foglyokat, kik a' *Manchesteri* özszeesküvésért *Londonba* hozattattak vala, innét oda ismét visszszaküldjék, 's tsak a' közönséges ítélőszékre bízzák, hogy ott majd a' maga fertály esztendőnként tartani szokott ülésének alkalmatosságával ítélje-meg őket. A' belső dolgokra ügyelő Minister Lord *Sidmoutk* azonközben, megértvén, hogy az öreg *Evan* és a' fija, még most is vason tartatnának, előrevalóképpen addig is rendelést tett, hogy haladék nélkül vegyék-le róllok a' vasat. A' Ministeri részszel ellenkező irók még meg nem szüntek egyátaljában tagadni azt, hogy *Manchesterben*, Státus ellen valami özszeesküvés lett volna, 's azt erössítik, hogy a' lármázók' kormányozói soha egyéb célzást ki nem mútattak, és ellenek még eddig semmit egyebet megmútatni nem lehetett, hanem tsak azt, hogy ők a' mostani Ministereknek elküldtetésén 's a' Parlamentumnak reformáltatásán, munkálódnak. Hogy ezen iparkodássokat az által akarták végrehajtani, hogy a' népet *in massa* (a' hátára életes tarisznyát 's takaródzót, paplant, pokrótzot vétetvén, a' mellyért ez az útozás pokrótzos útozásnak neveztetik) *London* felé útnak indították, ezért szemrehányást, gyaláztatást érdemelnek, de a' melly nem egyébnek tartathatik, hanem tsak a' közönséges inség által okoztatott kétségbeesés' botsánatraméltó munkájának.“

Azon gyűlésnek végzéseiert, mellyet, mint a' közelébb költ M. Kurirban

megirtuk, a' *Norfolki* Grófságban azok a' nemesek és polgári lakosok tartottak, a' kik választó jussal birnak, 's a' melly gyűlés ezen végzései között azt is meghatározta, hogy a' Régens Princzhez küldendő irásában a' mostani Ministereknek letéttetését kérje: a' Ministerek Kurirja nagyon megmérgeződven, a' gyűlés' tagjait, egy azólta kiadott levelében, mint szokott, most is Jakobinusoknak, istenélkülvalóknak, 's por-seregnak (gaj-népnek) nevezte. Ezen utólsó kifejezésre nézve azt feleli a' *Morning-Chronicle* az említett Kurirnak, hogy azok a' harmintz emberek, kiknek kívánságára a' *Norfolki* Főbíró (Scheriff), gyűlést hirdetett, oly értékű emberek, kiknek birtokaik, a' mostani Ministerium' minden tagjainak 's minden *Sine-Curistáinak* vagyonait, mind özszeszámálva, felyűhaladják. A' Princzhez intézett kérelmet pedig oly megegyezéssel tette a' gyűlés, hogy a' Grófságnak több ezer emberekből álló előkelő lakosai között tsak valami 20-szan találtattak, a' kik abban meg nem egygyeztek volna.

Londonban úgy vélekednek némelyek, hogy Lord *Cockrane*, a' Parlamentum' alsó házában a' Ministerekkel ellenkező résznek egy igen nevezetes tagja, 's a' kit egyszersmind egy nevezetes tengeri tisztnek mondanak lenni, nem tsak éppen azért akarja evezését *Buenos-Ayresbe* venni, hogy ott széllyel nézzen 's a' hozzáhasznló gondolkodású embereket meglássa, hanem főképpen azért, hogy Admirális *Brown* helyett, ki a' Buenes-Ayresi előljárókkal özszeveszvéntőlők elpártolt, a' Respublikánál szolgálatot vállaljon 's annak Admirálisává legyen. Külömben miért vásárlott volna, így szollanak a' kik ekképpen vélekednek, egyedül a' maga számára, tsak az odavaló evezés végett, egy egész hadihajót?

A' *Star* nevű újság ekképpen okoskodik:

— „Ha tsakugyan igaz az, hogy Admiralis *Cockburne* egy hadi hajós sereggel a' tengerre valamely expeditzióba fog küldtetni, jobb lenne, hogy a' Déli Amerikai partok helyett China ellen küldtetne, hogy az ottlévő Országlószéket az ott járt Anglus Követ Lord *Amherst* ellen elkövetett gorombáskodásért számodásra vonnya, 's azért ötöt arra kényszerítse, hogy vagy két kikötőhelyeit, Angliának engedje által. — Ugyan ezen újság erősíti továbbá, hogy a' Napkeleti Indiai Anglus Kormányozó eltökéllette magában, hogy a' Maratt Fejedelmekből álló özszeszövetkezett Státust semmivé tegye, arra kényszerítvén ezen Fejedelmek között a' főbbeket, hogy vagy Anglus öröző seregeket vegyenek-be váraikba és tartsák őket, vagy pedig mint adófizetők (Vasallusok), tsatolják özsze magokat az Anglus kereskedő társasággal.

Az egymással szüntelen ellenkező két részen lévő Anglus újságlevelek még el nem igazították egymás között azt a' kérdést, hogy valósággal magára válolta-é az Anglus országlószék az anya Spanyolország 's az ő függetlenné lenni kívánó plántatartományai között való közbenjáróskodást? A' Kurir ezt máig is tagadja: a' Morning-Chronicle pedig folytában erősíti.

Nem régen irtuk vala, hogy a' Belsőminister Lord *Sidmouth* az ország' minden Grófságainak Főhadnagyaihoz oly rendelést küldött légyen, hogy a' lázzasztó és istenkáromló irásoknak elterjesztőikre nagyon vigyázzanak 's az ilyen embereket szemügyen tartván, mihelyest ezen rút és veszedelmes munkán rajta érik, lepjék-meg 's fogdossák-el őket. Ez a' tárgy is folytában tartó vetekedésre való okot szolgáltatott a' Ministerek' pártját fogó 's a' vélek ellenkező részen lévő írók között. A' Monthmouthi Grófság' Birái a' napokban ülést tartván, 's a' Ministernek ezen rendelését ezek is

fontolás alá vévén, a' Ministerhez egy irást készítettek 's minnyájan aláírták, melyben azt tudakozzák Minister Lord *Sidmouth*tól, hogy ő egy ily rendelésnek kiadását a' Parlamentumnak mitsoda Aktáján fundálja? A' Birák' gyűlése a' maga előlülőjére bízta, hogy ezt a' kérdezősködő irást a' nevezett Ministerhez vigye. A' Kurir azt jegyzi-meg ezen írásra, hogy e' nem egyről, hanem tsak a' nevezett Grófság' előljáróinak tudatlanságáról teszen bizonyosságot: a' MorningChronicle ellenben úgy itél, hogy a' Kurir jobban tselekedett volna, ha a' helyett, hogy a' nevezett Grófság' Biráit tudatlansággal vádolja, arra, a' mit ezek a' Ministertől tudakoztak, megtanította volna, az az, reá útasította volna őket azon törvényekre, mellyeken a' Minister azt a' rendelést fundálta, melyet a' Grófságok' Főhadnagyaikhoz intézett.

Staffordshirében igen rút gyilkosság történt. *Fleming* nevű Hadnagy April. 11-dikén levelet küldött *Miller* nevű öreg Kapitány barátjához, melyben nagy sürgetéssel kérte, hogy ötöt az ő lakhelyén *Fiveheadban* látogassa-meg. *Miller* semmi rosszat nem gyanítván 12-dikben megjelent *Flemmingnél*; egygyütt barátságosan ettek; asztaltól felkelvén *Flemingnek* egy oldalszobájába mentek, a' hol valami egy fertály óráig maradván egygyütt; egyszer a' szomszéd szobában lévő az oldalszobából lövést hallának, oda szaladnak, 's a' két jó barátokat halva, a' földön elnyúlva találják. A' helynek 's környülállásoknak megvizsgálása után úgy itélnék az emberek, hogy *Flemming* eléb kardal sebesítette-meg a' Kapitány 's azután lötte agyon pistolyal elébb amaszt 's azután magát is. A' levélben, mellyel *Flemming* Kapitány *Millert* magához hívta, egyebek között azt irta néki, hogy ő nem sokáig fog élni, 's öreg barátját a' maga halála előtt még egyszer látni kívánja.

Brigtonban nagyon kedvetlen dolog történt April. 18-dikán délután. Igen szép idő lévén a' Régens Princz lóháton sétálni ment, a' Sir Blomfield, Sir Nagle, és a' Tisztelendő *Blomberg* Udvari pap úr társaságokban. Mikor már a' kastélytól jó meszsze jártak, és Sir *Nagle* Tiszt. *Blomberg* úr mellett ment volna, amannak lova a' farát ennek fordította 's hátulsó lábaival kirugván, a' Tiszt úr lábászárát a' kengyelen felyül két helyen özszerontotta, melly után a' lovaglás félbe szakadván, a' sebest szép tsendesen 's legnagyobb vigyázással, 's így is szörnyű nagy kínok között, a' kastélyba bevitték, 's a' Princz *Barret* és *Blaker* hires seborvosok után azonnal Kurirokat küldött, a' kik nagy gondal hozzá látnak meggyógyításához.

Elegyes Dolgok.

A' Spanyolországban történt nagy földrengésről ilyen körülállásos tudósítást adott-ki April. 10 -dikén a' *Madridi* újság: — „Spanyol országnak azon részein, mellyeket egy felől a' Pyrenéumi hegyek, 's napnyúgotra és napkeletre a' két tengerek határoznak, és *Santandertől* fogva *Tarragonáig* terjednek, *Castiliának* *Palentzia*, *Toledo*, és a' *Cuencai* hegyek' oldalai között lévő részeit is ide foglalván, Mártzius' 18 -dikán délelőtt a' tizenegyre 3 fertálykor, nagy földrengés kegyetlenkedett, a' melly az idő rendetlen járásának tulajdonittatik. Már sok hónapoktól fogva változó időjárás volt az egész országban, de kiváltképpen ezen tartományokban. A' tavalyi komor nyarat oly langyos (mellengős) tél követte, hogy a' levegő, folytában 5 és 6 grádussal mutatott melegebbet, mint a' milyen az esztendőnek azon hónapjaiban közönségesen lenni szokott, a' hova járul, hogy sok vidékeken már három hónapoktól fogva rendkívül való szározság uralkodott. Leggyengébb volt a' földrengés *Madridban*. A' *Rioxai* vidéken, *Longrono* 's

az Ebró jobb partja 's a' Navarrai szélek között már sokkal hathatósabban éreztetett. Nagyon megrongálta itt nevezetesen *Arnedó* városát. A' nevezett (*Rioxai*) völgyekben, a' mondott napon délelőtti tizenegyedfél óráig a' levegő tiszta és kellemetes lévén, erre észak 's napnyúgot közzül szörnyű kemény és hideg szél következett, az eget fellegek borították el, a' nap elenyészni látszott, 's rettenetes setétség lett, a' melly valami egy fertály óráig ekképpen maradván, ekkor irtóztató zúgás hallatott a' föld' gyomrából; az épületek azon szempillantatban felfelé emelkedni láttattak, és sok kémények, köfalak, 's egész házak özszeomlottak. Alig jöttek az ennek szemlélése által megfélemlert emberek valamennyire magokhoz, ekkor, a' 11-re valami 3 fertálykor, másodszeri rengés éreztetett; 's ezt délutáni 3 órakor a' harmadik, 's éjjel 11-kor a' negyedik követte. Még a' következett napon, sőt egész 27 -dikéig lehetett hol itt hol amott érezni a' rengést. *Arnedó* városa nagyon megrongáltatott, sok házak leomlottak, a' *Sz. Exalalia*' temploma haszonvehetetlenné lett, a' tornya ledőlt; a' *Sz. Tamás* templomának tornya a' maga *függő egyenességit* elvesztette; a' várfalán kívül lévő *Barátklastrom* özszeromlott; a' *Barátok* a' városba szaladtak-be. *Presanó* nevű város, melly *Arnedótól* 2 mértföldre esik, úgy özszeromlott, hogy 200 házak közzül, mellyekből a' város állott, tsak 16-ban lehet lakni. Innét ismét 2 órányi távolságra, *Arnedillo* városában, hasonlóképpen sok házak leomlottak, hanem itt a' hires ferdőknek semmivététődésében áll a' legsajnosabb kár. Sok kárt vallott *Calahorra* városa is *Arnedótól* egy óra távolságra. Éppen akkor a' *Püspöki* templomban lévén az emberek, a' kő a' boltozatról hullani kezdett; 's akkor a' templom bezárattatván, azolta ki se' nyitattott. A' *Cidakosi* hídnak egy íve a' Rár-

meliták templomával egyetemben, hasonló módon megrontsoltatott. *Ansejó* városában egy aszszonyember, éppen ekkor a' templomban egy szent képnek *Jósef* napjára való felczifritásával ájtatoskodván, a' bóltózatrol egy kő reá esett. *Logronóban* oly nagy volt a' földnek megrázkodása, hogy a' fennálló emberek lábairól a' földre estek, 's a' házak úgy özszeomlottak, hogy a' lakosok a' mezőre kifutni jónak találták. Különös dolog történt a' Logronoi-Santjagói Plebániá' templomában, a' hol éppen temetési ájtatosság tartatván, mikor az emberek a' halotti alkotmányt 's a' gyertyatartókat felfelé emelkedni szemlélték volna, úgy megijedtek, hogy rohanva szaladtak ki a' templomnak, de tsakugyan vették is hasznát félclmes kiszaladássoknak, mivelhogy tsak ennek köszönhetik, hogy a' nyomokban leszakadozó boltozat' omlásai által özsze nem rontattak. De éppen ezek a' vidékek is voltak azok, mellyekben a' földrengés legkeményebben uralkodott. Minél távolabb van valamely vidék a' *Rioxai* völgyektől, annál gyengébb volt annak megrázkodása. Valami 60 órányira terjedett *Arnedó* körül annak legnagyobb ereje. Itt a' jég is hullott. — A' mondott hónap' 28-dikán éjjeli 11 órakor még egyszer jelentette magát a' rázkodás mind azokon a' helyeken, a' hol 18-dikban hatalmaskodott: de már ekkor kevés ereje volt.

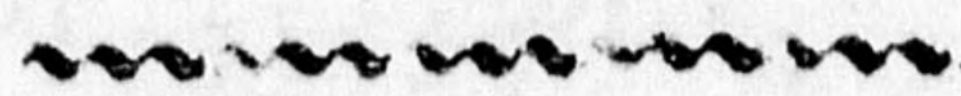
A' Párisi újságlevelek valami *Bayonnei* tudósításokat adtak-ki, a' mellyek April. 17-dikén indultak, 's azt mutatják, hogy Spanyolországot ezen földrengésen kívül, mostanság még valami ragadó nyavaja is meglátogatta; mint hogy a' Spanyolországból jövő minden levelek, minekelőtte *Bayonnében* kiadatnauak vagy onnét tovább küldettetének, etzetbe már-

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —

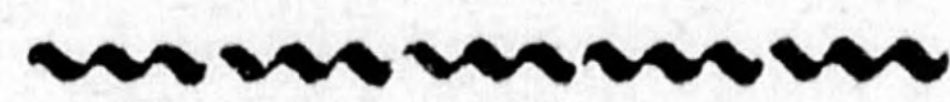
Máj. 2-dik napján $335\frac{1}{3}$ — 3-dikán $333\frac{1}{4}$ — 5-dikén $333\frac{1}{6}$ forintot.

Arany. Május 5-dikén; — Császári: 15 fl. 17 kr. —

tatnak. *Extramadurában* pedig a' marha dög kezdett nagyon uralkodni.

A' *Barcellonai* fenn leirt özszeesküvésről újabb tudósításaink érkeztek. Ezekszerént még nem bizonyos az, hogy Generális *Lacy* elfogattatott volna: hanem sőt inkább, *Barcellonából* egy lovas Svadronnal a' hegyek közzé kikapván, *Kataloniát* nyúghatatlanokdtatja. Melyre nézve a' Frantzia határokon lévő őrző tsoportokat megkettőztették. Mások igaznak lenni erőssítik ugyan, hogy *Lacy* az özszeesküvésnek kinyilatkozását eszébe vévén, *Barcellonából* kiszaladott, hanem azután egy falun megtaláltatván, elfogattatott. Mind ezek azt mutatják, hogy semmi bizonyost nem lehet tudni felőle.

Hiradás a' Georgikoni mezei-látogatásrol.

A' *Keszthelyi Georgikonban* a' közönséges Fő-próbatételek e' folyó esztendőben is Május Hónap' 20-dik napján fognak tartatni, 's azokkal a' gazdaság külömbféle ágazatainak megbíralás végett való előterjesztései özsze kaptatsoltatni. Erre nézve a' Gazdaságnak Baráti, és Jóakarói bizodalmasan megkéréttetnek, hogy azon napra magokat Keszthelyre megaláznani, és mind nevendék Gazdáinknak előmeneteleit, meg-itélni, mind pedig a' Gazdaságnak gyakorlását, és folytatását is a' Majorban és a' mezőn, nem külömben számadásainkban meg vizsgálni, és minket betses észrevételeik és jóvállásaik által támogatni méltóztassanak. Mivel pedig a' kedvellőknek a' nevezetesebb külföldi Gabona nemekből, mellyek itten természetnek, ez idén is aratás után szívesen szolgálni kívánunk, e' végre is azon mezei látogatás alkalmatosságával, előre való jelentések tétethetnek. Költ *Keszthelyen* Sz. György Havának 14-ikén 1817.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

E r d é l y.

Ezen Nagy Fejedelemség' Főkormányozószerékénél néhány esztendőktől fogva megkülömböztetett hűséggel, és szorgalmatossággal szolgált Tanácsos és Cs. K. Camerarius M. Gróf Széki Teleki József urat, hazánk egyik nagy tudományú fiát, a' halál, a' múlt hónap 7-dik napján életének 40-dik esztendejében, agyvelőgyulladás által, kegyes özvegyének 's 8 neveletlen árváinak gyenge karjaik között, az élők' seregéből kiszollitá.

Ugyan a' tisztelt Főkormányozószerékénél eddig Titoknoki hivatalt, a' hazának nagy hasznára, a' Fejedelemnek nagy megelégedésére, megkülömböztetett munkássággal, hűséggel és szorgalmatossággal, 's nagy méltóságú familiájának ditsőségére való törekedéssel viselt, Losontzi L. Bárány Gróf *Bánffy József* Cs. K. Camerarius Urat, Alsó Fejér Vármegye' Fő Ispányává nevezni méltóztatott ő Cs. K. Felsége.

Sz. Udvarhelyről Januarius' 1-ső napján 1817. E' Székely Anya Város Udvarhely pompás Innepet tartott Nov. 8-dikán, 1816. — Az ifju, de tudós Somhori József, M. Vásárhelyi volt Segéd Pap, az után a' Nevendék R. Catholicus Papok' Vallás Historiáját Tanítója, érdemeinek elvevé méltó jutalmát — Méltóságos Fő Királyi Biró S. Szent Iványi B. Henter Antal ur bölts ajánlásából, az érdemeiket jutalmazni tudó K. Fő Igazgató Tanács, és a' Fő Méltóságú R. Catholicus Püspök Ur tellyes egyetértéséből, egyszeriben, Udvarhelyi Plebános, Fő Esperest, és az ottan lévő K. Oskoláknak Praefectusává léve — Beiktatását nevezetessé tették: a' Beiktató Csiki Fő Esperest és Canonok, Méltóságos és Fő Tisztelendő Pap János úr ékes, és az új

Plébános Urnak arra tett, és köz kedvet nyert érzékeny beszédjei. Az azokat követő pompás ebéd, melly mellett a' minden Vallásbéli külömbőség nélkül több Székekből és Vármegyékből öszve gyült Uri Vendégek, mozsarak ropogásai között üresítették Nádasi borral tellyes poharakat, a' Császár ő Felsége', az Erdélyi Fő Méltóságú Gubernator, és Püspök ő Excelentziája', a' jelen lévő Fő Királyi Biró, Instellator Commissarius, új Plebanos 's a' t. Urak hosszas életekért; És azon jeles Deák Versek, mellyekkel az új Prefectus Urat a' Seminarium mostani új Fő Regense Fő Tisztelendő Tudos Szüts Mihály ur megtisztelte, a' mellyek tisztán írott párokban a' Nagy érdemű jelen volt Vendégek közt kiosztattak — Bár sok Város ditselkedhetnék illy tudós Férfiakkal.

Magyar Ország.

N. Kun Madaras Apr. 24-dikén 1817.

Nem lehet érzékeny öröm nélkül látni, és olvasni, kivált a' mostani mostoha szük időkben, a' felebaráti munkás szeretetnek ditséretes példáit. — Illyen szív-reható 's követésre méltó példát mutatott a' jótétemény gyakorlására Nagy Kunsági Districtualis Chirurgus Matóltsy Imre' Hitvese György Sára Asszony, ki is ritka kegyességü életét azzal a' megtaggyással végezte el, hogy különös fáradhatatlan szorgalmatossággal keresett vagyonyjából a' szükölködő de nem kolduló lakosok közt 20 köböl életet; ugyantsak a' szegény sorsú, de jó igyekezetű Oskolai Tanítók közt 100 forintot osztasson ki. — Boldog Város! mellynek kebelében illy háládatos személyek neveltetnek. — Boldog Férfj! ki illy szeretetre minden tekintetben méltó Feleséget birhat. Boldog

magzatok! Kik illy jó Édes Anyának gondos nevelésével ditsekedhetnek.

N. N.

Egerből ezt írják: —

Itt nálunk most közelébből volt némely nevezetesebb történetekről kívánom a' Magyar Kurir íróját tudósítani:

Aprilis' 14-dikén temettük-el Fő Tisztelendő *Madarassy János* urat, a' ki az Erseki Káptalannak egygyik legérde-
mesebb Kanonokja's Lectorja is volt. Ezen tisztos öregnek halála, a' ki 18 esztende-
ig a' városunknak Plébánossa, 's valóságos Lelki-Pásztora volt, minnyájunkat méltán megsomorított. Tsendesen nyugodjanak hideg tetemei.

Tsak hamar azután 19-dikben T. Pater Marsalkó Ciscercita Urat is, a' ki az itteni Gymnasiumnak számos esztendőig Directora volt, 's ezen szép hivatalát nagy ditsérettel 's szembetűnő haszonnal viselte a' tanuló ifjuságra nézve, bé tettük a' sirba. A' most említett gyászos történeteken még búsultunk, midőn Aprilis' 22-dike is reánk viradott, a' melly napon kimondhatatlan nagy örömünkre ide érkezett hozzánk Ferdinand ő Királyi Fő Hercegsége 's kedves Hazánknak Fő Kommandirozó Generálissa. Ezen Fels. Vendéget a' városunk minden kitelhető pompával, 's tisztelettel fogadta: Eleibe ment Ostorosig 30 igen gazdagon felöltözött lovas polgár, és itt a' városban mintegy 500 polgári gyalogok kompaniánként parádroztak és tüzeltek is igen jól, a' városban pedig a' város mozsárjai durrogtak keményen. Más nap 23-dikán mindene-
ket igen szemeseen megnézegetett Ő Kir. Fő Hercegsége, úgy mint: a' Katonai Magazinot, a' Generalisi Házat, a' Ver-
bunk házat (ez a' kettő a' városé) a' várat, a' Foglár Collegiumát, Lyceumot, utoljára pedig a' polgári katonaságot a' piatz közepén mint egy katona módra özszejárván sorba nézegette, és nyilvánágo-

san több ízben kijelentette, hogy Egerről soha sem gondolt volna ennyit, mint tapasztalt, ez, úgymond, nagy, népes és igen diszes város — megtiszteltetésemet igen szivesen köszönöm a' városnak — Éljenek! azután a' piatzról a' város házára felmenvén ott is a' szálát, archivumot 's egyéb nevezetességeket, figyelmetesen megnézvén, ebéd után hasonló pompával a' város' kápolnáig kísértetett ő Királyi Fő Hercegsége, a' hol világos jeleit adni méltóztatott Maga meglegedésének.

Aprilis' 26-dikán délelőtt 9 órakor B. Gerlitz Kanonok urat is négy napig tartott betegsége után, melly tüdőgyulladás volt, életének még virágjában, a' holtak kebelébe tettük.

Ugyan ezen hónap itt nálunk még az által is emlékezetessé lett, hogy annak közepén oly nagy hidegünk és hó volt mindenütt hegyen völgyön, melly miatt kétségbe estünk minnyájan; főképpen a' jó borhoz reménségünk nem lehet, a' Körtvély, Buratzk és Mandula, a' mi tudniillik már kinyilt, mind megfagyott, a' jó Isten tudja: mi lesz még a' többi gyümölcsekből és veteményekből is; ilyen időt még a' legöregebb emberek sem értek.

Szemorvosi Híradás.

Az alább irt, mint Pápán Veszprém Vármegyében lakozó Szemorvos, ezennel kívánja mindenennek tudokra adni, hogy ő mindenféle szemnyavalyákban orvosi készszolgálatját ajánlja mindeneknek, a' szegényeknek t. i. valamint a' gazdagoknak, a' kik, akár tulajdon Házánál, akár másutt akarnak segittségével élni. Hogyha ezen tekiütetből utazni fog, hasonlóképpen Chirurgusi operátzióival mindeneknek a' legnagyobb készséggel fog szolgálatajokra lenni igyekezni.

Pápán Apr. 20-dikán 1817.

Eckly György
Examinált Szemorvos.